

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățămînt

Numele, prenumele elevului

TESTUL Nr. 1

LIMBA ȘI LITERTURA UCRAINEANĂ

**TEST PENTRU EXERSARE
CICLUL GIMNAZIAL**

martie 2016

Timp alocat: 120 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
 - Lucrează independent.
-

Îți dorim mult succes!

Частина I

Прочитайте уважно текст і виконайте завдання до нього.

Свою столицю — Київ — князь Ярослав Мудрий прикрасив не гірше від Константинополя. Три кам'яні брами вели до міста. Найкрасивіша з них називалась Золоті ворота, тому що позолочена мідь вкривала їх стулки*. Дехто натякав князю на його марнотратство: навіщо та позолота? І навіщо церкву поставлено на пагорбі?

Але князь Ярослав знав, що робив. Ворота — лице міста. Нехай усі — і чужоземці, і мандрівники, і друзі, та й вороги також — одразу бачать, який багатий, красивий та могутній Київ.

Князь звів у місті нові храми: Георгіївський, бо християнське ім'я Ярослава було Георгій, та Іринівський, бо дружину Ярослава, шведську принцесу Інгігерду, охрестили Іриною. А головну церкву землі Руської, серце митрополії, він присвятив мудрості — Софії, «мудрості християнського вчення». Храм утверджував перемогу християнства над язичництвом на Русі. Саме цей собор став головним композиційним центром «города Ярослава». Як передає літопис, коли величезне військо печенігів обступило Київ, Ярослав вийшов з дружиною їм назустріч і дав бій на тому самому місці, де пізніше збудували собор.

Софійський собор був і резиденцією митрополита Руського, і головним храмом давньоруської держави. У ньому відбувалися урочисті церемонії «посадження» князів на київський престол, прийоми іноземних послів, посвячення єпископів, біля собору збиралося київське віче. Тут велось літописання, розміщувалася створена Ярославом Мудрим перша бібліотека на Русі, в якій зберігалися, перекладалися і переписувалися сотні книжок. Собор був також князівською усипальницею. У ньому похований Ярослав Мудрий, його син Всеволод, онук Ростислав.

Софія дає нам уявлення про велич і красу архітектури Київської Русі. В усій Європі жодна споруда XI ст. не могла зрівнятися з київським собором. Його довжина (без виступів) дорівнює 37 м, а ширина — 55 м. У давнину храм мав п'ять нефів (повздовжніх коридорів), які на східному фасаді завершувалися п'ятьма вітварними напівкруглими виступами (апсидами), був оточений внутрішньою (двоповерховою) і зовнішньою (одноповерховою) галереями. Із західного боку височили дві башти зі сходами, що вели на другий поверх. Вінчали собор тринадцять куполів, які поступово збільшувалися від малих по краях до найбільшого центрального. Куполи й дах були вкриті листовим свинцем.

[Архітектурі органічно відповідає розпис будівлі який не тільки підпорядкований релігійному канону а й мав на меті звеличити державу. Мозаїки і фрески суцільним килимом огортають стіни склепіння і стовпи собору, їхній площинний характер підсилює враження монументальності споруди. Важко переоцінити художню вартість софійських фресок і мозаїк. Мозаїки Софії Київської спершу займали велику площу —

640 м² з яких збереглося тільки 260 м². Вони безумовно є пам'ятками мистецтва світового значення що дійшли до нас у своїй первісній красі. Фрески Софії збереглися менш ніж мозаїки. Багаторазові реставрації завдали багатьом картинам непоправної шкоди. Майстерність виконання вражаюча. Сюжет архітектурні форми та їх кольорова гама підкреслюють красу та витонченість біблейських сюжетів які складають єдиний ансамбль. Софійський собор був своєрідною школою, де вирости вітчизняні архітектори, майстри-будівничі, художники, різьбярі тощо.

Нині Софія Київська це всесвітньо відомий музей. Це — справжня скарбниця давньоруської культури невичерпне джерело знань про далеке минуле нашого народу].

Стулка - рухомо закріплена частина або половина якого-небудь предмета, який може закриватися і розкриватися.*

6.	Поясніть значення виразу « мати на меті », увівши фразеологізм у складне речення. Запишіть складене вами речення. <hr/> <hr/>	L 0 1 2
7.	З'ясуйте, яким членом речення є виділені слова. Обведіть кружечком букву, що позначає правильну відповідь. 1. Софійський собор був найвеличнішою спорудою Києва часів Ярослава Мудрого. а, б, в 2. Провівши чимало походів і битв , Ярослав залишився в пам'яті нащадків миролюбним, розважливим князем. а, б, в 3. Ворота — лице міста. а, б, в а) підмет; б) означення; в) відокремлена обставина.	L 0 1 2 3
8.	У поданих реченнях вставте пропущені букви, апостроф, розкрийте дужки. Собор (С,с)___вятої Софії збудовано в часи, які визначають як період (роз,с)___квіту (К,к)___ївської Русі. Володарював тоді син Володимира (В,в)___еликого князь Ярослав. Провівши чимало походів і битв, виборовш___ у протистоя(нн,н)___і з братами право на князювання в Києві, Ярослав уникнув звинувачен___у жорстокості й підступності, а залишився в пам...яті нащадків (миро)любним_____, розважливим і тихим князем, який до книжок виявляв завзяття, часто читаючи їх і (в)день_____, і вночі, за що й був пошанований іменням Мудрий.	L 0 1 2 3 4 5
9.	У виділеному в тексті уривку розставте пропущені розділові знаки.	L 0 1 2 3 4 5 6
10.	Напишіть твір-роздум «Той, хто не знає свого минулого, той не вартий майбутнього» (7- 8 речень). <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 0 1 2 3 0 1 2 3 4

Частина II

Прочитайте уважно текст і виконайте завдання до нього.

Зронив тоді великий Святослав
Золоте слово, зо слізьми змішане:
«Дітки мої, Ігорю і Всеволоде!
Рано взяли ви землю Половецьку
Мечами разити,
А собі слави шукати.
Не з честю ви ворога подолали,
Не з честю пролили кров поганську.
Серця ваші хоробрі
З булата міцного викуті,
Буйною відвагою гартовані.
Що ж бо зробили ви
З сивиною моєю срібною?
Уже не бачу я влади сильного,
На війська багатого
Брата мого Ярослава
З чернігівськими боярами,
З могутями і з горянами,
З зайдиголовами та з похожанами, —
Ті без щитів,
Із ножами захалявними
Криком війська побивають,
Прадідною славою видзвонюючи.
Ви ж сказали:
«Самі мужайтесь,
Самі візьмем славу прийдешню,
Колишньою самі поділимось».
Чи то диво, браття,
Старому помолодіти?
Коли сокіл перелиняє,
Високо він птахів ганяє,
Не дає гніздо своє скривдити.
Тільки ж лихо: не маю підмоги
Від князівства, братів моїх кривих, -
Невесела година настала!

1.	Поданий уривок з твору : а) “ Енеїда”І.Котляревського; б) «Маруся» Г.Квітки-Основ'яненка ; в) «Слово про похід Ігоря, Ігоря , сина Святослава, внука Олега».	L 0 2
2.	За жанром «Слово про похід Ігоря, Ігоря , сина Святослава...».: а) повість; б) п'єса ; в) поема.	L 0 2
3.	Головний персонаж твору «Слово про похід Ігоря, Ігоря , сина Святослава...»: а) Ігор; б) Еней; в) Маруся .	L 0 2
4.	Визначте ідею «Слова про похід Ігоря, Ігоря , сина Святослава...». Обведіть кружечком відповідну букву. а) заклик руських князів до єднання для спільної боротьби проти зовнішніх ворогів;	L 0 1 2

